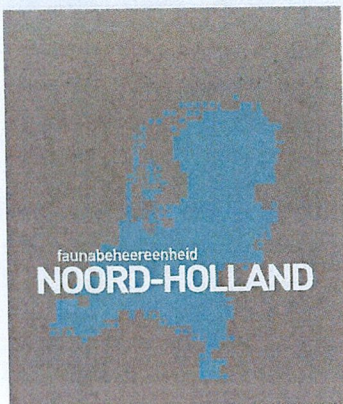

Faunabeheereenheid NOORD-HOLLAND

Aan:

INGEKOMEN - 1 JULI 2020

Provincie Noord-Holland

T.a.v. de hoogedelgestrengde vrouwe E.A.S. Rommel

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

(T. Sanderink)

Datum : Haarlem, 29 juni 2020
Uw nummer : 1416946/1417000
Ons kenmerk : 2020/06/29/ganzenbeleid
Betreft : Ganzen en faunaschade
Cc. : Provinciale Staten Noord-Holland

Zeer geachte mevrouw Rommel,

Eind vorig jaar zijn de provincie en het bestuur van de Faunabeheereenheid (FBE) een proces aangegaan om tot een nieuw ganzenakkoord te komen. Dit heeft van de kant van de provincie geresulteerd in een eerste schets voor een nieuw Noord-Hollands ganzenakkoord.

Het bestuur heeft per brief d.d. 3 februari geconstateerd dat belangrijke onderdelen van de bilaterale gesprekken terug te vinden zijn in deze eerste schets. Ook wordt de eerder door de provincie uitgesproken bereidheid om het beleid met betrekking tot het ganzenbeheer te verruimen onderschreven. Daardoor kan de uitvoering van het beheer worden geoptimaliseerd.

Tot op heden hebben wij echter nog geen reactie van u ontvangen op onze brief van 3 februari. Wel hebben wij via kennis genomen van uw brief van 4 juni die gericht is aan Provinciale Staten. In de brief geeft u aan, dat om de ganzenproblematiek het hoofd te bieden er een verruiming komt van het bestaande beleid. Onderstaand een reactie van onze kant op uw bericht aan de Staten.

Haalbaarheid provinciale doelen twijfelachtig

Ons bestuur trekt op grond van uw brief de conclusie dat het voorgestelde beleid helaas niet zal leiden tot de oplossing van de ganzenproblematiek op afzienbare termijn. Het voorgestelde beleid is in essentie een voortzetting van de huidige werkwijze met slechts een enkele nuance als verschil. Het beleid van de afgelopen jaren heeft aangetoond dat de ganzenproblematiek van een dusdanige omvang is dat 'finetuning' zoals het in uw brief is verwoord, niet gaat leiden tot het behalen van de door GS vastgestelde streefwaarden (24 mei 2014: *Provinciaal uitvoeringsbeleid Ganzen Noord-Holland*). Evaluaties van het reeds uitgevoerde beheer zijn hier duidelijk over: de groei is voor de meeste overlastgevende soorten weliswaar bijgebogen en voor een aantal zelfs omgebogen, maar de reductie van de populatie en de schade cijfers is minimaal. Het huidige beleid zorgt voor een langdurige ingreep in de populatie waardoor de facto meer ganzen moeten worden afgeschoten dan bij een resolute kortdurende ingreep. De afgelopen beheerperiode hebben grondeigenaren, grondgebruikers en vrijwilligers zich binnen de gestelde kaders van wet- en regelgeving maximaal ingezet. Om de streefwaarden binnen een redelijke termijn te behalen, is meer dan 'finetuning' van beleid noodzakelijk.

Aanpassing N2000-beheerplannen kansrijk maar niet op korte termijn

Het is een belangrijk streven om bij de herziening van de N2000-beheerplannen schadebestrijding onder 'bestaand gebruik' op te nemen zodat het stelsel van vergunningen wordt vereenvoudigd. Uiteindelijk gaat het om verruiming van de uitvoeringsregels. Het aanpassen van de beheerplannen vraagt echter om een eigen ritme en ook de uitkomst daarvan is onzeker en biedt aldus op de korte- en middellange termijn nog geen perspectief op het voorkomen van landbouwschade. De effecten hiervan zullen we daardoor in de aankomende beheerperiode (6 jaar) niet snel gaan merken.

Zeevang als testcase voor optimalisatie van beheer in Natura 2000-gebieden

Daarnaast ontbreekt een belangrijke voorwaarde voor de uitvoerbaarheid van beheer in Natura 2000-gebieden, zoals het dossier 'Zeevang' pijnlijk duidelijk maakt. Ondanks diverse voorstellen onzerzijds, ondersteund door onafhankelijke juridische adviezen, geldt de huidige vergunningverlening nog steeds voor het overgrote deel als praktisch onuitvoerbaar. Daarbij komt dat een groot deel van de Natura 2000-gebieden in beheer zijn bij natuurbeherende organisaties die geen bestaande financieringsbronnen hebben voor een substantiële intensivering van ganzenbeheer. En hoewel er lokaal ook sprake kan zijn van natuurschade, ligt het primaire belang van de natuurbeherende organisaties niet bij het voorkomen van landbouwschade.

Geen perspectief op adequaat voorkomen van schade op overjarig grasland en in de overgangperiode

Het adequaat optreden om schade te voorkomen wordt door het beleid van GS in specifieke perioden van het jaar en in delen van Noord-Holland onmogelijk gemaakt. Wanneer overjarige graslandpercelen buiten Natura 2000-gebied en buiten de ganzenfoerageergebieden gelegen zijn, is het optreden om schade te voorkomen gedurende de wintermaanden niet toegestaan (winterrust). Ons bestuur acht een verhoging van het eigen risico onwenselijk, gelet op het uitgangspunt van GS dat de grondgebruiker zelf verantwoordelijk is, tenzij de overheid beperkingen oplegt. Omdat nauwelijks sprake is van verruiming van beheermogelijkheden dient daarom 100% van de getaxeerde schade te worden vergoed.

De onderbouwing in de brief van GS gaat er bovendien aan voorbij dat het beleid voldoende mogelijkheden moet bieden aan de grondgebruiker (direct door bijvoorbeeld verjaging). Het beleid moet voldoende zijn om de populatie binnen een redelijk termijn terug te brengen. Dit is met het huidige beleid niet het geval en grondgebruikers zullen dus jarenlang met hoge onkosten worden geconfronteerd, ongeacht hun geïntensiveerde inzet.

Geen vooruitgang in dierenwelzijn

In de contouren van het ganzenakkoord was een mogelijkheid opgenomen om per periode, soort en gebied een afweging te maken of intensiever beheer noodzakelijk is. Het verjagen van ganzen, met ondersteunend afschot, naar gebieden waar ganzen worden opgevangen past hierbij. De FBE vindt dat deze maatregel niet alleen bijdraagt aan het voorkomen van landbouwschade, maar vooral ook aan het welzijn van ganzen. Wij betreuren dat het definitieve beleidsvoorstel niet de mogelijkheid biedt om hieraan invulling te geven. GS geeft aan dat de huidige winterrust ongewijzigd wordt voortgezet. Voor ganzen wordt het aldus niet duidelijker waar zij in rust kunnen foerageren en waar niet.

Slotconclusie: minimale afname van schade aan gewassen nieuwe beheerperiode

De aanwezigheid van de grauwe gans, brandgans, Canadese gans en kolgans in de gehele provincie Noord-Holland is het risico op schade aan gewassen in de gehele provincie aanwezig. De omvangrijke standvogelpopulaties van deze ganzen en met name de grauwe gans heeft ertoe geleid dat verjagingsmethodes ineffectief zijn om belangrijke schade te voorkomen. Redelijkerwijs is aan te nemen dat het populatiebeheer van de afgelopen periode ertoe heeft geleid dat de standvogelpopulaties van deze ganzensoorten niet langer toenemen. Voor de komende jaren is het aannemelijk dat bij het voortzetten van het huidige beheer de populaties verder zullen afnemen en de daling in de schadecijfers zal doorzetten. Deze afname is echter van minimale omvang. Het is dan ook niet te verwachten dat de

streefstanden en streefwaardes zoals deze door u zijn vastgesteld dan wel goedgekeurd in de komende beheerperiode zullen worden gehaald zolang uw beleid onveranderd blijft.

Zorg

De geledingen binnen de FBE hebben de afgelopen periode met hun achterbannen gesproken en hebben GS voorzien van waardevolle adviezen. Met de eerder voorgestelde contouren van het ganzenakkoord voelden wij ons als bestuur gehoord en zagen wij voldoende perspectief om op basis van deze eerste schets te komen tot een plan dat een volgende stap betekent in het verder voorkomen en terugdringen van o.a. schade aan landbouw en natuur. De ingebrachte expertise van de achterbannen zien wij helaas niet meer terug in de brief aan Provinciale Staten.

In de brief aan Provinciale Staten wordt de indruk gewekt dat het FBE bestuur kan instemmen met dit beleid. We hebben in het voorproces inderdaad goed overleg met elkaar gehad. Wij hebben echter geen overleg gehad over het nu door GS aan PS voorgestelde beleid. Gezien het feit dat het nu voorliggende voorstel op belangrijke delen afwijkt van de inhoud van onze gesprekken had dit zorgvuldiger in de brief aan PS geformuleerd moeten worden.

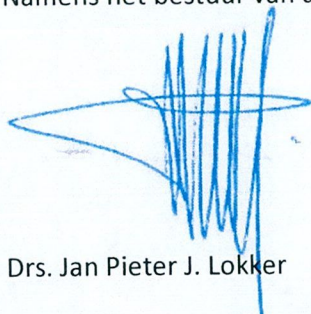
Tevens zien wij dat het eerdere voornemen tot verhogen van het eigen risico naar 20%, hoewel één beheerseizoen later, toch wordt doorgezet, zonder dat sprake is van een redelijke en substantiële verruiming van beheermogelijkheden, noch dat sprake is van regionaal maatwerk qua schadevergoeding.

Zolang optimalisatie van het beleid nog niet heeft plaatsgevonden, is het voor alle geledingen moeilijk te begrijpen dat het eigen risico wordt verhoogd naar 20%. Zoals te zien is in de jaarverslagen van BIJ12-faunazaken zijn de grondgebruikers met het huidige starre beleid niet in staat om schade te voorkomen. De rekening van voornoemde aanpak wordt hierdoor volledig bij de grondgebruikers en mogelijk op langere termijn ook bij de natuurorganisaties gelegd.

Het bestuur van de FBE acht het van groot belang dat vanuit een gezamenlijke doelstelling wordt gewerkt aan een evenwichtig en gedragen beheer van ganzen. Succesvolle samenwerking is immers gestoeld op goede communicatie, wederzijds begrip en vertrouwen. We hopen dat de inhoud van onze brief aanleiding zal zijn het nu voorgestelde beleid op onderdelen aan te passen waardoor het perspectief op het bereiken van de door GS gestelde doelen wordt vergroot.

Met gevoelens van hoogachting,

Namens het bestuur van de FBE Noord-Holland

Drs. Jan Pieter J. Lokker

Voorzitter Faunabeheereenheid Noord-Holland

